

NAUJIENOS

VISU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Balandis-April 12 d., 1976 m.

NO. 87

SIRIJOS KARIAI UŽIMA LIBANO PASIENI

MEDIKAI SUSIRŪPINĘ ATEINANČIOS ŽIEMOS EPIDEMIJA

Prisibijo, kad gali pasikartoti 1918-19 metai

GENEVA, Šveicarija. — Pasaulinių Flu (influenzos) ekspertų mitingas atsisaukė į viso pasaulio sveikatos autoritetus, kad ruošytų kovai su galima ateinančią žiemą įvykti židikiška "kiaulių Flu" epidemija.

Ekspertai priėjo išvados, kad vien vakcinavimas (skiepijimas) tos, ligos plitimo nesusitvarkys, dėlto bus reikalingos ir kitokios priemonės, ypač šalyse, kurios skiepijimą turi labai mažai ar visai neturi. Dėlto ekspertai pataria visoms sveikatos institucijoms medicinos institucijas ir visuomenę visą laiką informuoti ir ruošti planus, kaip, reikalingi atsiradus, turimas sveikatos tarnybas ir institucijas panaudoti eventualioms išimtinoms situacijoms. "Kiaulinė sloga" (sine Flu) pirmą kartą pasauliniam karui besibaigiant 1918-19 metais nuo tos ligos epidemijos mirė daugiau kaip 20 milijonų žmonių, jų tarpe vien amerikiečių mirė daugiau kaip 500,000.

Ekspertų tvirtinimu, tos pačios "kiaulių slogos" gemalai praėjo vasaros mėnesį buvo rasti JAV kariuomenės Fort Dix, N. J. stovykloje ir dėlto prezidentas Fordas atsisaukė į visus amerikiečius, kad iki ateinančios spalio mėnesio visi įsiskiepytų ir tokia iniciatyva paskyrė \$135 milijonus.

Kanada pasiskelbė, kad ji nutarė nuo tos ligos įsiskiepyti nemažiau kaip dvyliką milijonų kanadiečių.

Svarsto Lietuvių B-nės reikalus

Cicero, Ill. — Vakar Ciceroje posėdžiavo Reorg. JAV Lietuvių bendruomenės vadovybė, kad galėtų aptarti bėgamusius organizacijos ir jos padalinių reikalus. Pirmon eilės buvo aptartas naujas kovos metodų klausimas. Iki šio momento pasireiškę nuomonių skirtumai buvo aptartami kultūringų priemonių. Šis klausimas teks kelti viešumon ir aiškinti.

Loch Ness "pabaisa" mokslininkus įtikino

LONDONAS. — Po ilgos eilės metų kai kėčiami juokai iš Loch Ness giliame ežere menamai esančios pabaisos, jau ir mokslininkai pradeda rimtai prireikti, kad gali būti tiesa, kad tame škotų ežere "gyvena" koks nors neįsivaikęs senovės gyvas "sutvėrimas". Harwardo universiteto ir Massachusetts Technologijos Instituto naujuose leidiniuose tokią prielaidą patvirtins pernai ir prieš keletą metų surinkti argumentai.

Šaltas Saulė teka 5:17, leidžiasi 6:27

IS VISO PASAULIO

Pasivėlinusiems su mokesčių formomis

Chicago's Pašto įstaiga pasiskelbė ir šiemet gelbėsianti pavėlavusiems užpildyti ir įteikti savo pajamų mokesčių formas, kurio įteikti terminas baigiasi ateinančią ketvirtadienį balandžio 15 d. Tą dieną nuo 6 val. vakaro iki vidurnakčio pašto tarnautojai priims iš žmonių užpildytas, bet laiku neišsiųstas formas ir tą pačią naktį išsiųs pagal priklausomybę, nes po ketvirtadienio pusianakčio išsiuntimas skaitomas pavėlavimu.

Kanados eskimai reikalauja jiems atidoti visą šiaurę

OTTAWA. — Eskimai įteikė Kanados valdžiai reikalavimą atidoti jiems 750,000 kvadratinę mylių žemės Kanados šiaurėje ir 800,000 kvadratinę mylių šiaurės okeano ir kad visai tai milžiniškai teritorijai būtų suteikta savivalda su provincijos teisėmis (Kanadoje yra 10 provincijų, kurios turi panašias, jei ne didesnes savivaldos teises kaip JAV-bių valstijos).

Apie 15,000 eskimų vadas James Arwaluk, Inuit. Tapirisat (Eskimų sąjunga) pirmininkas įteikdamas premjerui Trudeau reikalavimą pareiškė, kad eskimai už Kanados žemę išpirkimą nepriima, kadangi žemė yra neparduodama, dėlto jie reikalauja žemės.

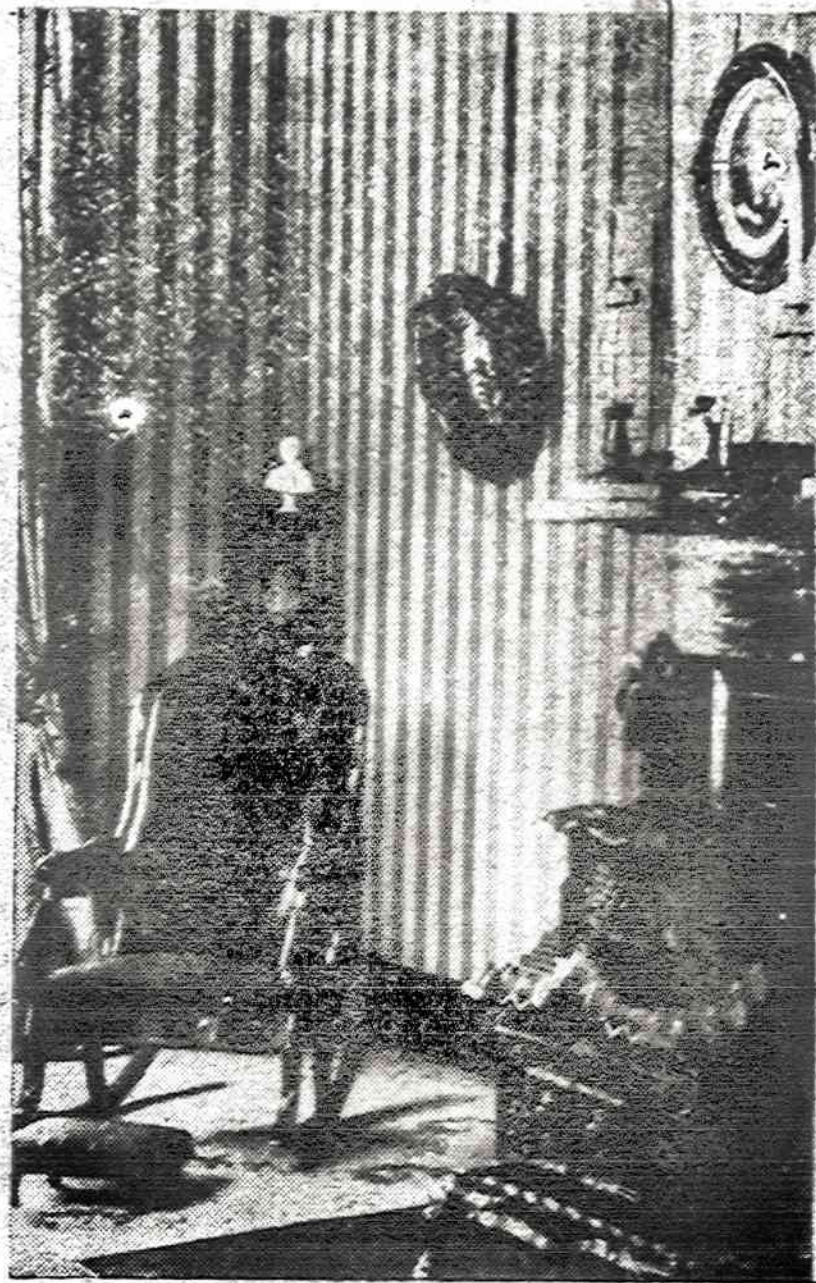
Žalingą įtaką vaikams daro TV rodomas smurtas

BOSTONAS. — Smurtas diena iš dienos rodomas televizijoje pasiekė to, kad jaunučių ir paauglių tarpe išgąstingai padaugėjo smurto kriminalas, rašo Naujosios Anglijos medicinos žurnale Rutgers' universiteto prof. Dr. Anne R. Somers, skatindama sukelti visuotinį puolimą prieš didžiausią nusikaltimą — žmonių smegenų taršimą, kurios rezultate turime jauniklių paauglių smurto veiksmų epidemiją.

Smurtas televizijoje sukėlė pasibaisėtiną smurtingų nusikaltimų padidėjimą jaunučių tarpe. Žymiai Amerikos vaikų ir jaunučių daliai smurtas pasidarė didele sveikatos problema ir alarmuojančiam skaičiui pasidarė jų gyvenimo kelias, rašo straipsnio autorė.

Bostonas baltas teisėjas apgynė keturių baltųjų mušamą juodį

BOSTONAS. — Muncipalinio teismo teisėjas Frank Foster, 66 metų amžiaus, pamatęs keturis baltuosius bėmusiant vieną juodąjį, mušeikas nuginė ir paskui gavęs varantus juos suareštavo. "Aš norėjau, kad juodžiai žinotų, kad yra baltųjų žmonių, kurie juos užstoja", pasakė jis.

Abraham Lincoln 1837 metais persikėlė į Springfieldą, nusipirko dviejų aukštų medinį namą ir atidarė advokato kabinetą, kurį čia matome. Šioje kėdėje Lincolnas dažnai sėdėdavo, šlame kambaryje jis ilgai tardavosi apie rinkiminę kampaniją, čia jis su savo žmona Mary Todd aptardavo visus svarbesnius piniginius ir politinius reikalus. 1846 metais jis buvo išrinktas į kongresą. Jam teko vadovauti kraštui pilietinio karo metu.

KONGRESMANAS F. ANNUNCIO APIE HELMUT SONNENFELDĄ

WASHINGTONAS. — (K. W.) Kongresmanas Frank Annuncio (D., Ill.) laiške Kongreso — Senato ir Atstovų Rūmų užsienių reikalų komisijoms pareiškė aštrią kritiką "Helmuto Sonnenfeldo doktrinai", kuri siūlo visos Europos Rytų ir Vidurio tautas palikti sovietams "organiskai" suvirstinti.

Laiške Kongreso atstovas Annuncio pabrėžia, kad "pragaištingoji Sonnenfeldo "doktrina" yra kulminacinis punktas ilgose serijoje dabartinės administracijos pasistūmėjimų, kurie veda į Jungtinių Valstijų ir Sąjungininkų determinacijos silpnėjimą dvasinėje kovoje su komunistiškuoju totalizmu. Kongresas privalo tuo klausimu užimti stiprią poziciją, neprileisti prie susilpnėjimo Amerikos brangiausių tikslų ir siekimų ginant laisvę ir demokratiją.

Skrudėlės gaminasi

maistui gabenti įrankius

NEW YORKAS. — Kai kurios skrudėlių veislės pradeda vartoti maistui nešti įrankius, panašiai kaip žmonės vartoja pirkiniams sudėti maišelius ir vežimėlius, tuo būdu žymiai daugiau maisto "produktų" nugalėdamos j savo skrudėlyne negu nesant savo žiaunose. Tokių skrudėlių JAV-bėse rastos keturios rūšys.

Žurnale "Science" toks atradimas aprašomas tvirtinant, kad tai tikrai yra pirmas kartas, kad socialiniai vabzdžiai vartoja įrankius.

Du Marylando universiteto baigę zoologai Joan H. ir Gary M. Fellers nustatė, kad vartodamos nešimo įrankius skrudėlės pargabena į savo skrudėlyną 10 kartų daugiau negu nešdamos be prietaisų.

Kuba įteikė protestą Washingtonui

Havana, Kuba. — Kubos vyriausybė įteikė labai griežtą protestą Washingtono vyriausybei dėl sutarties laužymo. Prieš tris metus Washingtonas pasižadėjo neliesti Kubos žvejų laivų, žuklujančių tarptautiniuose vandenyse, esančiuose tarp Kubos ir Floridos.

Kisierieriui pradėjus kampaniją prieš Kubos karių intervenciją Angoloje, pabėgę kubičiai iš Floridos pradėjo apšaudyti Kubos žvejus tarptautiniuose vandenyse. Praeitą pirmadienį kulkosvaidžiais buvo apšaudyti du Kubos žvejų laivai. Vienas žvejys buvo nušautas, o kitas sunkiai sužeistas.

PERONIENĖ TURĖS AIŠKINTIS TEISME

BUENOS AIRES, Argentina. — Peronienė suėmusieji ir kalnus išvežusieji kariai norėjo ją įsodinti į lėktuvą ir išvežti į Ispaniją, bet ji prašiusi to nedaryti, ji norinti pasilikti Argentinoje.

Dabar ji gyvena Andų kalnuose, nedideliame 6 kambarių gerai prižiūrimame bute. Ją saugo 500 karių, gyvenantieji greta esančiose kalnų kareivinėse.

Praeitą savaitę vidaus reikalų ministerijoje rasti sarašai žmonių, gavusių stambias sumas iš ministerijos pinigų. Juos tarp jų ir pati Peronienė. Be to, stambias sumas gaudavo įvairūs peroninių darbininkų unijų vadai. Kariai norėtų, kad pati Peronienė ir minėtų unijų vadai pasiaiškintų teismui, kokių titulu jiems buvo mokami valstybės pinigai. Policija jau yra suėmusi kelis šimtus tokių peroninių unijų vadų, viešai besinešiojusių ginklus.

Dėl riausių Kinijoje suvaržytas turizmas

Tokio Japonija. Keliuose Kinijos miestuose suvaržyti svetimsialų vizitai ir šeštadienį Sanchajui įvyko demonstracijos, kuriomis reiškiamos simpatijos iš pareigų pašalintam buvusiam vicepremierui Teng Hsiaopingui.

Pekino komunistų laikraštis "Liaudies laikraštis" "tebeatkuoja Tengą, reikšdamas pasitenkinimą dėl jo pašalinimo ir Hua Kuofeng'o premjeru paskyrimą kaip "didelį dešinųjų nukrypėlių nugalėjimą". To laikraščio vedamajame, perskaitytame per radiją, pranešama, kad "Teng nepažįsta markizmo-leninizmo ir atstovauja buržuazijai".

Radiojo paskelbė masines demonstracijas, įvykusias įvairiose Kinijos vietose praėjusį ketvirtadienį ir penktadienį. Skelbiama, kad daugiau kaip 100,000 žmonių dalyvavo penktadienio masiniame mitinge Pegine ir kad "du milijonai darbininkų valstiečių kareivių įstaigų kadrai ir studentų pasukinėmis keliomis dienomis dalyvavo demonstracijose". Sanchajuje.

Panašūs masiniai susirinkimai ir paradaai ketvirtadienį ir penktadienį įvyko Kvantungo, Kiangsu, Sečvano, Kveičovo, Liaoningo, Hopei provincijose ir Tibeto bei Ningsia' autonominėse srityse.

Macapagal nori pilietinių teisių

Manila, Filipinų salos. Buvęs prezidentas Diosdado Macapagal norėjo išvykti į JAV, bet jam buvo atsakyta viza. Macapagal pareiškė, kad dabar jo tautai Filipinų salose nerimios pagrindinės piliečio teisės, jo gyvybei yra susidaręs pavojus. Jis pareiškė, kad pra dedas vesti kovą už žmogaus teises.

Jis nori, kad būtų suauktas Filipinų parlamentas ir aptarti keli labai svarbūs klausimai. Buvęs prezidentas pareiškė, kad jis yra pasirūpęs vesti taikingą ir legalią kovą už kelis pagrindinius valstybės reikalus. Jis nori, kad būtų leista parlamentui tvarkyti krašto reikalus. Dabar viską daro prezidentas ir jo žmona.

PARLAMENTAS PRIĖMĖ LIBANO KONSTITUCIJOS PAKAITAS

Prezidentas Franjeh nesirengia trauktis, jeigu nebus paskelbtas kaltinimas

BEIRUTAS, Libanas. — Libano parlamento nariai, susirinkę "niekieno žemėje" tarp musulmonų ir krikščionių laikomos Beirut premiesčio srities, vakar nutarė pakeisti konstituciją ta prasme, kad parlamentas turi teisę išrinkti kitą prezidentą. Iš 99 parlamento narių, posėdyje dalyvavo 90 atstovų. Už šią konstitucijos pakeitą buvo paduoti visi posėdyje dalyvavusių narių balsai.

Parlamento pirmininkas ši nutarimą sekmaadienį nuvežė prezidentui Suleimanui Franjeh, kad pasirašytų. Jeigu prezidentas pakeitą pasirašys, tai ji tuojau taps įstatymu ir parlamento nariai galės rinkti kitą prezidentą. Tuo būdu gal būtų galima baigti veik prieš metus prasidėjusį pilietinį karą, atėmusį libaniečiams kelis tūkstančius gyvybių. Jeigu prezidentas nesutiktų pasirašyti šios konstitucijos pakaitos, tai ji taps įstatymu po 30 dienų, be jo parašo. Tada parlamentas rinks naują prezidentą prieš dabartinio prezidento vadininkų valstiečių kareivių įstaigų kadrai ir studentų pasukinėmis keliomis dienomis dalyvavo demonstracijose". Sanchajuje.

Vidaus reikalų ministras Chamoun pareiškė viltį, kad prezidentas Franjeh pasirašys parlamento vienbalsiai priimtą pakeitą, nes visi nori, kad pasibaigtų pilietinis karas. Prezidentas žino, kad šios pakaitos padarytos vien tik jam pašalinti. Jis norėtų, kad parlamentas pateiktų jam kaltinimą ir duotų progą jam pačiam gintis, bet tokio kaltinimo parlamentas neturi. Jis nepatenkintas, kad parlamentas nepajėgia sutvarkyti krašto vidaus reikalų ir atstatyti teisinę padėtį.

Labai plačiai kalbama apie įvykius Libano ir Sirijos pasienyje. Praeitą penktadienį gerai ginkluoti Sirijos palestiniečiai užėmė tris svarbius Libano pasienio punktus. Sirijos atstovai tvirtina, kad tai padarė ne Sirijos kariuomenė, o bet tiksliai Sirijoje susiorganizavę palestiniečiai. Užsienio atstovus stebina tas faktas, kad Izraelis, žinodamas apie šias operacijas Sirijos pasienyje, nieko nesako. Izraelis kelis kartus buvo paskelbęs, kad jis siųsias savo karių į Libaną, jeigu Sirijos kariai įkels kovą į Libano teritoriją, bet šiuo metu Izraelio karo vadovybė tyli. Dėl įvykių pasienyje pirmas triukšmas pradėjo kelti druzų vadas Jumblatt, kurio ginkluoti daliniai visą laiką sauvaliavo, laukė paliaubų susitarimus.

Pradžioje manyta, kad niekas nenorės kandidatuoti Libano prezidento pareigoms, bet dabar aiškėja, kad yra net du kandidatai. Elias Sarkis yra vieno didelio banko direktorius, ir Raymond Edde, tautinio bloko partijos vadas. Abu yra krikščionys maronitai. Kaip musulmonai, taip ir krikščionys yra pasiryžę vienbalsiai rinkti viešą iš šių dviejų kandidatų. Tvirtinama, kad Frankjeh atsisakė, jeigu nebus renkamas

Italų komunistai nori rinkimų

Roma, Italija. Į bažnyčią einantis ir viešai Maskvos klaušyti atsisakęs Italijos komunistų partijos pirmasis sekretorius Enrico Berlinguer reikalauja leisti visoms nefašistinėms partijoms paruošti ekonomines pakaitas Italijoje.

Jeigu tokių pakaitų nebus, tai visame krašte bus ekonominis chaosas. Naujos mados komunistas Berlinguer prie La terano bazilikos suruošė didelį mitingą ir kalbėjo iš bažnyčios išėjusiems 30,000 italų. Jis nori, kad Aldo Moro įsileistų komunistus į dabartinę vyriausybę arba birželio mėnesį skelbtų rinkimus.

Berlinguer yra įsitikinęs, kad ateinantieji rinkimai demokratinio būdu išrinkti komunistų kraštui valdyti, nes gyvenlojų dauguma nepatenkinta dabartine politika.

Gierekas prašys lenkų pinigų

VARSUVA, Lenkija. — Lenkijos valdovas E. Gierekas, įsitikinęs, kad iš Sovietų Sąjungos negaus dolerių paskolų, nutarė leisti užsieniečiams investuoti pinigus į lenkų žemės ūkį ir pramonę. Lenkijoje pinigų investuoti galės tiksliai lenkų kilmės piliečiai, vienokiu ar kitoku būdu turį ryšius su Lenkija. Pinigus investuoti galės ne tik lenkai, bet ir Lietuvos žydai.

Šis nutarimas sukėlė didelio susidomėjimo visose komunistų valstybėse. Jos kelis metus skelbė, kad panaikino kapitalizmą, o dabar prašo užsienyje gyvenančius lenkus vežti kapitalą atgal į kapitalizmą panaikinusią Lenkiją.

Giereko vadovaujama Lenkija prisigriebė daug mašinų vakaruose, bet neturi pinigų skoloms mokėti. Jeigu lenkai valdžios paklausys ir investuos dolerių ir dabartinį lenkų ūkį, tai valdžia gal ir galės bent dalį skolų laiku sumokėti. Gierekui patiktų, kad Amerikos lenkai pradėtų statyti hotelius ir motelius Lenkijoje, nes jų visame krašte labai trūksta. Gierekas garantuoja, kad vyriausybė nekęs savo nagų į investuotas sumas.

maronitas. Jis jokiu būdu nesi-trauktų, jei parlamentas nusi-leistų prievartai ir išrinktų prezidentu musulmoną.

Los Angeles, Cal.

Iš Salos filmo vaizdų ir įspūdžių

ovo 20 ir 21 dienomis šv. Kazimiero parapijos salėje rodytas filmas — Sala pavadintas. Pasuktas iš Los Angeles ir apylinkių vaizdų, iš žmonių gyvenimo ir veiklos.

Filmuoti sumanė kunigas jėzuitas Algimantas Kezys ir pats filmavo. Talkon pasikvietė los-angelesiečių filmo meno specialistą Povilą Jasiukonį. Taigi, esama sudėtinio darbo. Be kun. Kezies sumanymo to filmo nebūtų, bet Kezys sako, jog ir be Jasiukonio šis filmas nebūtų toks, koks jis yra.

Filmo pirmojoje dalyje kai kur technika šlubuoja ir nufilmuotų tų tinių šokių šokėjų judesiai primena senuosius Čaplino laikų filmus, bet filmo antrojoje dalyje labai stipriai jaujami Povilo Jasiukonio meniškai gabumai ir puiki technika. Pavyzdžiui yra solistų Dabšų, kompozitoriaus Endriūno, Lemberdienės sodybos vaizdai ir eilė kitų paveikslų. Filmui daug meninio grožio suteikė ir Giedra Gudauskienė, parinkdama muzikos kompozicijas. Tai viena pažįstama kalbinai elti filmo pasižiūrėti, jis atsakė: „Ko ten eisiu, juk nufilmuotus

žmones aš beveik kas sekma dieni gyvus matau... Zinoma, kaip pasaulis įvairus, taip ir žmonių nuomonės įvairios. Tačiau daugiausiai teko išgirsti palankių vertinimų, tariant, jog tai bus puiki istorinė medžiaga ateičiai, kokių čia visuomeninių, literatūros ir kitokių meno šakų žmonių gyventa, kaip veikta. Filmas rodomas ir kitose kolonijose, o saugomas bus Lietuvos foto archyve Čikagoje.

Viena filmo žiurovė, mano prakalbinta ir paklausta, kaip filmas patiko, atsakė:

— Tikėjau visiškai kitokio... Vaizdų yra gražių, bet turinys lyg be plano, lyg atsitiktinai sudarytas. Beveik išimtinai dypukiskieji veikėjai ir tie patys žmonės kartkartėmis rodomi: jie piknikė, jie susirinkę, jie privachuose namuose nufilmuoti. O kur senoji karta? Kur kolonijos pionieriai? Kodėl jų filmo nėra?

Mėginau aiškinti, kad jau pionierių karta iškeičiavusi amžinybėn, bet tas negelbėjo ir pokalbininkė pradėjo vardinti senuosius tebegyvenančius veikėjus, klausdama:

— Ar tu esi girdėjęs apie Eronę Starkienę? Kodėl jos filmo nėra?

Tikrai verta ir teisinga pastaba. Bronė Valaitytė-Starkienė Los Angeles mieste apsigyveno 1919 metais. Ji spaudos bendradarbė, pirmoji chorvedė ir vargonininkė, ji Alto ir Balfo bei kitų organizacijų ne tik veikėja, bet ir steigėja, ji literatūrą remėja — rašytojų draugijos literatūros premijos mectenatė, bet jos filme nematyti, kaip kad nematyti ir dar ne vieno iš to negausaus anos kartos visuomenininkų būrio.

Dr. Mykolas Devenis ir Alena Devenienė — nedypukiskiosios kartos veikėjai nufilmuoti. Florentina Korsakaitė puikiai jos dainos menu užkorduoja kaip vienintelė Amerikoje gimusiųjų žymybių šiam filmo parodytu. Rūta Kilmonytė-Lee išeivijoje (Kanadoje) gimusios kartos puiki reprezentantė. Idomių nufilmuotus prelatas J. Kučingis ir jo darbų vaisius — šių dienų šv. Kazimiero parapijos sodyba, bet prel. Kučingis, tegul ir atvyko anksčiau į Los Angeles, iš Lietuvos išvyko Antrojo karo aplinkybėse.

Nėra filme jaunosios kartos, naujųjų ateivių atžalyno, įvairiais mokslais ir profesijomis pasižymėjusių, jau Amerikoje užaugusių ir čia mokslus išėjusių. Filmuota 1971-74 m. laikotarpį. Po premjeros buvo paskelbta, jog būsimi ir trečiojo filmo dalis, tad kun. Kezys ir tarta, prašant neužsigauti tų, kurie į pirmąsias dalis nepateko — būsimi proga trečiojo filmo dalyje pasireikšti.

Kai kur filme pasigendama proporcijos. Prisiklausęs žmonių kalbų ir turėdamas vieną kitą savo pastabą, prakalbinau Povilą Jasiukonį. Vienas iš jo atsakymų buvo — daug ką lėmė pinigai: kas daugiau davė, tam ir viena kita minutė filme daugiau duota. Ypač tai ryškų, kai rodomi asmenys ar jų aplinkos vaizdai, nieko Lietuvių menui ar kultūriniam reprezentavimui nereikia, pvz., kai rodomas nežinomas maskuotas žmogus, purkštuvu automobilį dažas, ir panašūs vaizdai.

Klaidų taisymas

Straipsniuose — Kaip skaldoma Los Angeles visuomenė, yra nemažai spaudos klaidų, kai netokios raidės linotipo matrica iš-

Sen. Henry Jackson New Yorko pirmuosioje demokratų partijos rinkimuose gavo daugiausia balsų ir turės daug kandidatų partijos konvencijoje. Už jį daugelis balsavo ir Wisconsin, bet ten daugiausia balsų gavo Jimmy Carter.

krito, kaip kad reikėjo. A. Gečio žodžių citatoje išspausdinta: „kelia jums, kelis Bendruomenės ir Alto vadovaujančioms rankoms nemalonumų...“ Turi būti: „kelia jums, kelia Bendruomenės ir Alto vadovaujančioms rankoms nemalonumų“.

I L. B. Vakarų Apygardos valdybą yra išrinktas prof. Vladas Juodeika, o išspausdinta Judeika. Salos filmo mectenat, davęs du tūkstančius dolerių, yra G. (Gaspars) Kazlauskas, o išspausdinta V. Kazlauskas. Tos klaidos ne dėl mano kaltės, bet kadangi yra mano straipsnyje, tai skaitytojus ir palieštas asmenis atsiprašu visų kaltinimų vardu.

Iš aukotojų sąrašo

Vasario 16-tos šventėje Amerikos Lietuvių Tarybai po 20 dolerių aukojo šie losangelesiečiai: A. Jakubėnas, A. ir B. Šimkai, M. ir E. Naujokaičiai, V. ir D. Lembertai, L. Gražienė, B. ir D. Mackalal, A. ir M. Kirsoniai, S. ir E. Rastikiai, A. ir H. Milakniai, L. ir S. Tomkai, B. ir M. Stancikai, A. Ruigys, J. Zilinskienė, V. Viskantas, B. Draugelis, J. ir S. Baltrušaičiai, I. Petraitienė, K. ir E. Prismanai, Veronika Paplauskas.

Šešiolika dolerių aukojo Vincas ir Janina Dovydaičiai.

Po 15 dolerių aukojo: Rita Bureika, R. Kontrimas, K. Januta, B. Žemaitaitis, M. ir V. Sutkevičiai, G. Vitkus, A. ir D. Polikačiai, L. Baltrėnas, S. Dugėla, V. ir P. Prizgintai. Po dešimt dolerių aukojusių yra 88 pavardės, po penkis dol. — 64 asmenys ir eilė mažesnių sumomis aukojusių. Juos pamėnėsiu kitoje korespondencijoje.

Nauja Alto skyriaus valdyba

Balandžio 4 d. šv. Kazimiero parapijos patalpose buvo metinis Alto skyrių sudarančių organizacijų atstovų susirinkimas. Dalyvių buvo apstu. Priimta veiklos apyskaita ir išrinkta nauja valdyba, kuriai kandidatų nestokojo, o tas rodo, kaip čia remiama Alto veikla. Valdybą išrinkti: V. Cėkanas, K. Prismanas, B. Dūda, S. Kvečas, A. Mažeika, A. Skirius, V. Šimoliūnas.

Zinau, kad tame susirinkime dalyvavo ir Naujųjų bendradarbių V. Bakūnas, gal jis plačiau parašys. Gi, aš šią korespondenciją rašau ne savuose namuose, bet svečiuose — Berkeley mieste, tad ir kai kurios anksčiau minėtos smulkmenos man nežinomos.

J. Klauseikis

Magdutes margumynai

Praktiški patarimai ir kiti dalykai

Siemet lai būna žolė žalesnė tavo tvoros pusėje. Ekspertai tvirtina, kad gerai tretiama, laistoma ir laiku piau-nama žolė neleidžia bujoti piktžolėms, todėl nėra reikalinga pilti jas naikinančių chemikalų. Chicagos Metropolitijos Distrikto dabar veltui dalina trauš maišelius. Jų centrinis sandėlis yra South Stickney, prie Lawndale Rd., į vakarus nuo Harlem Ave. Taip pat išduodami Summit ir Lake Calumet filtravimo įmonėse. Yra ir daugiau vietų. Jas gali nurodyti agrikultūros inžinierius Jim Halderson, tel. 751-5720 arba Bob Carlson, tel. 751-5721.

Apie žolę, jai žemės paruošimą, tręšimą ir priežiūrą įsikiškite agr. dr. A. Šeštoko 40 psl. knygelę „Sodybų pievelės“. Kainuoja \$1.25, gaunama Naujienose.

Jei dažymo šepečiai yra sukietėję jiems leiskite mirti per naktį karšto vandens ir meržiagų minkštytojo skiedinyje.

Mažas rūdies dėmės medžiagoje (pav. marškinuose prie diržo sagties) išima citrinos sūka. Reikia užpilti truputį citrinos sūkos ant rūdžių dėmės, leisti išdžiūti, o vėliau skalbti įprastu būdu.

Plastikines kiaušiniams sudėti dėžes galima panaudoti vandeniams dažams jūsų vaikų pašybos pratimams.

Kiekvieną sekundę kur nors pasulyje žaibuoja ir perkūnija trankosi net šimtą kartų.

Antakio plaukelis užauga per tris savaites ir po 6 mėnesių iškrinta.

Dainininkai dažniau serga laryngito liga ir užkims

ta, o imtynininkų oda suseraga išbėrimu.

Pelytės širdelė muša net 175 kartus per minutę. Katės arba pavojaus akivaizdoj dar padidėja. O kartais sumažėja.

Jeigu turite gerų patarimų ar norite pasakyti idomių dalykų Naujųjų skaitytojams, prašau rašyti man arba Naujienų redakcijai. Esu Jums iš anksto dėkinga už dėmesį šiam skyreiui ir už bendradarbiavimą.

Kava ir Arbata

Daugiausia kavos išgeria švedai, o ne turkai.

Švedui vidutiniškai išeina per metus 24 svarai, o turkui tik 140 gramų.

Anglai gali sukelti streikus, jei jiems fabrike neduos pertraukos arbatai gerti, vis dėlto ne jie, o daugiausia arbatos sunaudoja airiai.

Nedaug kas žino, kad Euro-

pon arbatą atvežė ir įpratino gerti hūnų vadas Atila. Saugodamas savo kareivių sveikatą, jis uždraudė jiems gerti nevirintą vandenį. Kareiviai, pagerinimui vandens skonio, nau dojo arbatžolės.

M. Miškinytė

„NAUJIENOS“ BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS AKYSE

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems klientams, draugams
ir pažįstamiems

PALANGOS VALGYKLA

UOZAS IR JADVYGA BARTKAI

6918 So. Western Ave.
Phone GR 6-9758

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
visiems kostumeriams ir prieteliams linki

FRANK ZOĞAS — Prezidentas

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Illinois 60455 • Phone 598-9400
4040 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632 • Phone 254-4470

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA
Minint Operos 20-tį ir JAV Bicentennial
statomos trys operos

KACINSKO
JUODAS LAIVAS
GAIDELIO
GINTARO ŠALY
MARJOSIAUS

PRIESAIKA
Premjera — gegužės 8 d. 8 val. vakare.
II spektaklis — gegužės 9 d., 3 val. popiet
III spektaklis — gegužės 15 d., 8 val. vakare
IV spektaklis — gegužės 16 d., 3 val. popiet

Marijos mokyklos auditorijoje, Chicago, Ill.

Diriguoja: VYTAUTAS MARJOSIAUS
(Gegužės 8, 9 ir 16)
ALOYZAS JURGUTIS
(Gegužės 15)

Režisierius — ALGIMANTAS DIKINIS Dekoratorius — A. VALESKA
Choreografa — VIOLETA KAROSAITE ir JAUNUTIS PUODOŽIŪNAS.
Chormeisteriai — ALICE STEPHENS ir ALFONSAS GEČAS
Apšvietimas — KAZYS ČIČONELIS.

DAINUOJA:
Cathy Kogutaitė Nerija Linkevičiūtė
Roma Maštiegnė Margarita Momkienė
Danutė Stankaitytė
Stasys Baras Algirdas Brazis
Bronius Jančys Valentinas Liorentas
Vytautas Radvila Julius Savrimas
Jonas Vaznelis Stefan Wick
Operos Choras

Šoka Jaunučių Puodžiūno studijos baletas
Bilietai gaunami VAZNELIO PREKYBOJE — Gifts International
2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Biletų kainos — parteryje \$12.50, 10, 8, 6;
balkone \$11, 7.50, 5.
Pasto bilietai užsakomi, siunčiant čekį ir pažymint spektaklio datą šiuo adresu:
LITHUANIAN OPERA
6905 So. Artesian Ave., Chicago, Illinois 60629

Visus ir iš visur kviečiame atvykti į lietuviškų operų spektaklius!

PANGERMANISTŲ IR SLAVOFILŲ PRŪPAGANDOS TARNYBOJE

(Tęsinys)

Vienok Z. Iviniskiui tenka pagalba, kad jis neniekino kitų, kurie ką nors geresnio surasdavę lietuvių tautos praeityje. Priešingai daro dabar J. Jakštas ir taip darė jo mokytojas K. Būga, visai klaidingai sumiekinęs dr. J. Basanavičių.

J. Jakštas taip užhipnotizuoja pangermanistų moksline propaganda, jog jis įkaito geriausiu mokslinio istorinio veikalo pavyzdžiu pangermanistų leidžiamą Miunchene "Monumenta Germaniae Historica", kur politiniai tikslais fabrikuojama vokiečių viduramžių istorija, o taip pat klajojama ir Mažosios Lietuvos istorija pagal hitlerininkų Mortensenų ir kitų pangermanistų prasimanymus.

J. Jakštas, kur tik gali, ten stengiasi "pagarbtinti" Morten-

senus, didžiausius lietuvių duobkasių Maž. Lietuvoje. Taip savo knygoje: "Maž. Lietuvos apgyvendinimas iki XVII amžiaus pabaigos", Roma, 1970 m., 21 pusl., jis rašo: "Rimto mokslininko pavyzdys buvo H. Mortensenas (1834—1964) dirbęs su savo žmona G. Heinrichaite anos pionieriškos disertacijos autore" būtent, už tai, kad jie "originaliais duomenimis" dėjo pastangų įrodyti, "maždaug nuo 1450 metų pradėta nuostabi lietuvių ekspansija į vakarus ir į šiaurę" (pusl. 22). Ar tai ne aklas mūsų istoriko propagavimas absurdiškos pangermanistų "ostforšerų" išgalvotos tezės, kad, girdi, lietuviai — žemaičiai Baltijos pajūryje ir Mažąją Lietuvą pasiekė ir kolonizavo tik XV šimtmetyje?!

Nors J. Jakštas gerai žino,

jog istorinius įvykius reikia interpretuoti sėdint prie etno studio, bet jis šio masto nesilaiko, kada jis kalba apie jam nepageidaujamus asmenis. Jis niekina mūsų istorijos tėvą S. Daukantą (157 ps.), išvadindamas jį svajotoju etc., žodžiu, menkaverčiu, nes, girdi, jo parašyta istorija — "be realios tikrovės nuovokos" ir panašiai.

J. Jakšto silogizmais išeitę, kad S. Daukantas, išties eilė metų, tyrinėdamas Lietuvos istorijos pirmuosius šaltinius — Lietuvos Metrikos dokumentus, tik svajotojo ir ten taip ilgai besvažiodamas, net savo sveikatą prarado. Ir taip gautysis sui generis jakštiškas farsas.

Tačiau, iš tikrųjų, S. Daukantas, turėdamas visai tinkamą istoriko pasiruošimą, blaiviai tyrinėjo lietuvių tautos praeitį, niekam nepataikaudamas, kaip ir pridera geram objektyviam istorikui. Dėl to jį net žymūs pasaulinio masto istorikai: prof. dr. E. Wolter, prof. dr. J. J. Ochmanskis, dr. A. Bossin ir kiti laiko geru savo tautos žinovu.

J. Jakštas skriaudamas savo tautos praeitį, net negali apsieiti nepasiepus aušrininko Višteliausko (152 ps.). Čia tenka pastebėti, kad ne vien tik Vištelis taip galvojo, bet visai panašiai ne tik manė, bet ir rašė: prof. J. G. Hasse, prof. dr. W. Waren, dr. B. Tylak, M. Wagner, dr. W. Haacke, prof. W. Whitney ir kiti. Tad Vištelis čia nėra jau toks nusikaltėlis, kad jį būtų galima pašaipai kalti prie gedos stulpo.

Kita vertus, ir "mokslinės istorijos reprezentantas" J. Jakštas dar negali įrodyti, jog kita kalba buvo klabama rojų. Rimtas istorikas, jei trūksta pakankamai žinių, palieka klausimą atviru, kaip tai daro prof. dr. J. Puzinas savo tikrai mokslinėje istorinėje studijoje "Švėkšnos kraštas Baltijos pajūrio archeologinių tyrinėjimų šviesoj" etc., o ne šaiposi iš kitų nuomonės.

Gryna fantazija buvo ilgą laiką laikoma ir žmogaus kelionė į Mėnulį, bet šiandien ji yra jau tapusi realybe. Mokslas, sparčiai žingsniais žengia į priekį. Kas gali rimtai nuneigti, kad ilgainiui nebus nustatyta, kokia kalba kalbėjo rojų, o gal ir lietuviškai?...

Todėl ir "recenzuodamas" Č. Gedgaudo "Mūsų praeities beieškant" knygą J. Jakštas ją visiškai tartuifiniu būdu suniekino: "Č. Gedgaudo kalbamas veikalas yra didelio, tiesiog milžiniško kruopštumo išdava... Kuris tikrai nedaro garbės mūsų išeivijos istoriografijai. Jis yra kompromitacija ir todėl apgailėtinas reiškinys" (152 ps.).

Kadangi J. Jakšto patiekti argumentai Č. Gedgaudo knygai suniekinėti nėra nei pakankami, nei įtikinantys, tai čia neverta apsisiti. Bet norisi išreikšti Č. Gedgaudai pagarbą, kad jis savo veikalą "Mūsų praeities beieškant" drįso pamatuoti sukritikuoti želgowskininko H. Lowmianski "Studia and początkami społeczeństwa i państwa Litewskiego" išvedžiojimus, jog Lietuvos valstybė 13 a. atsirado maždaug kitoj buvusios tuomet demarkacijos linijos pu-

sėj, gavusi pradžią apytikriai dabartinės Kaunadorių-Alytaus apskrityse, o taip pat, kad Lietuvos vardas kilo nuo kažkokio litaukos upelio ar raisto vardo. Panašiai Lowmianskiui ir vokiečiams pangermanistams J. Jakštas išvedžioja lietuvių tautos kilmę ir kažkokių baltų (119 ps.). Tai visai klaidingas pavadinimas, nes tikrumoj baltai vadinami Estijos, Latvijos, Kurlandijos vokiečių kolonistais (prof. "omierlad, prof. L. Dominian, V. Tornius, dr. M. Walters, R. Vitram, dr. G. Bonne, prof. dr. J. Haller, G. Linde ir visa eilė kitų). Baltų ir aiškių pavadinimų kritiškas įvertinimas, padarytas akademiko J. Venclovo "Prutenai ir rytų galindai", 1974 m., 21-26 ps.

Savo straipsnyje "Vilnius — lietuvių tautos — valstybės branduolys" J. Jakšto tvirtinama: "Štai šios palei Nemuną išsikūrusios kiltys (aukštaisiai ir žemiaisiai) pradėjo valstybinį gyvenimą 13 a. pradžioje. Jų valstybinį užuomazgą kartą randame paliudytą 13 a. vadinamojo Volynijos kunigaikštienės tautos dainose". Jis visą šią istoriją, kaip ir kitą, daro taip, kad būtų tikslus, nei teisingas, nes Lietuvos valstybė buvo jau seniau (prof. H. Paszkiewicz, dr. A. Budreckis, prof. dr. J. Roucek, Pr. Pauliukonis, prof. P. Golubovskij, prof. dr. P. Raulinaitis, prof. A. Janulaitis, prof. dr. J. Totoraitis, prof. E. Karskij ir visa eilė kitų).

Vokiečių Livonijos Eiluiotoji kronika, rašydama apie Mindaugą tėvą, pažymi: jo tėvas buvo didžiūnuoju karaliumi ir tuose laikuose neturėjo sau lygaus. Čia prof. M. Liubavskis (Lietuvos istorija, 11 p.) paryškino: "Eiluiotoji Livonijos kronika apie Mindaugą tėvą, jo vardo neminėdama, stačiai sako, jog jis esąs galingiausias Lietuvos valdovas ir miekas negalys su juo lygintis". Gi mūsų žymusis istorikas prof. dr. A. Šapoka ("Vilnius Lietuvos gyvenime", 1954 m., 5 p.) aiškiai tvirtino: "Pirmos žinios apie Mindaugą laikus rodo, kad jo toli gražu nebūta pirmo valstybės kūrėjo, bet tik jos centralizatoriaus, turėjusio eilę pirmtakų".

Nors gerai žinoma, kad senosios Lietuvos valstybė buvo gana didelė, kad jos režimas turėjo monarchinį pobūdį, kad jos valdovai save skaitė ir vadinosi karaliais, ir jis čia pat cituoja Lietuvos karaliaus Gedimino žodžius: "Visus tuos kurie girdės ar regės šį raštą, sveikina Lietuvos karalius Gediminas ir linki (jiems) taikos ir sveikatos viešpatyje" (123 ps.), tačiau J. Jakštas vis tik drįsta tvirtinti, kad tik Gedimino viešpatavimo laikų Lietuva "virto didžiąja kunigaikštija". (122 ps.). Koks vergiškas J. Jakšto pataikavimas svetimiesiems?!

Tuo tarpu pats žymiausias anų laikų autoritetas — Romos Katalikų Bažnyčios Galva, popiežius pagonis Lietuvos valdovus laikė karaliais. Taip, popiežius Jonas XXII savo 1324 metų birželio mėn. 1 d. bulę vokiečių ordinui rašė: "magnifici viri Gedimine Regis Letwinorum" (A. Theiner "Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae", Romae, 1860, I, 196).

Senosios Lietuvos valdovus laikė karaliais daugelis istorikų: prof. R. Buell, prof. dr. J. Matusas, dr. R. Schierenberg, dr. C. Jurgėla, dr. K. Forstreuter, prof. dr. P. Raulinaitis, dr. A. Palmieri, B. Sands ir visa eilė kitų, kurių čia neįmanoma išvardinti. Net patys objektyvūs lenkai (L. Mitkiewicz, etc.) senąją Lietuvos valstybę vadina "Krolestwo Litewskie".

Ex facto J. Jakštas nuvertina ir Lietuvos karalių Mindaugą. Jis ne tik nemori pripažinti, jog Lietuvos karalius Mindaugas davė Lietuvai krikštą (kad Mindaugas davė Lietuvai krikštą, įrodė akademikas J. Venclova savo studijoje "Mindaugo krikštas — Lietuvos krikštas", 1972 m., ir kiti), bet laiko patį Min-

KIEK KOMUNISTŲ LIETUVOJE

Pasinaudodami švyturio žurnalo 1975 m. Nr. 1 paskelbtais duomenimis apie Sovietų Sąjungos komunistų partijos padalinį Lietuvoje, pateikiame savo trumpą tų davinų apžvalgą. Žurnale rašoma, kad yra išleista knyga "Lietuvos komunistų partija skaičiais 1918—1975".

1918 m. spalio 1-3 d. Partijos suvažiavime dalyvavo 34 delegatai ir jie atstovavo 800 partijos narių. 1919 m. pradžioje jau buvo 4,322 nariai. 1920 m. balandžio mėn. nebeapsakytą kiek dar buvo partijos narių, tik nurodyta, kad Kauno rajone veikė 13 kuopelių su 113 narių, Panevėžio — 35 kuopelės su 225 nariais, Suvalkijoje — 43 kuopelės su 281 nariu ir šiaulių — 38 kuopelės su 250 narių. Tai iš viso tada būta 869 komunistų. Sovietams okupavus Lietuvą, 1940 m. iš pogrindžio išėjo 2,200 komunistų. (Reikia imti Lietuvą su Vilniumi ir jo kraštu. E.). 1941 m. sausio 1 d.

daugą veidmainių: "Dėl kryžiuočių paliudyto Mindaugo apostazijos netenka abejoti. Apie tai turime ir kitus tvirtus liudijimus. Bet jų liudijimas apie katedros pastatymą ir net vyskupystės įsteigimą Vilniuje galima laikyti grynu prasimanymu". (121 ps.). Vadinasi, kas tik Lietuvai gera, to J. Jakštas nenori pripažinti.

(Bus daugiau)

ir karo pradžioje buvo 2,253 komunistai. Ta rodo, kad per išties metus Lietuvoje priaugo tik 53 komunistai, o juk jų nemaža buvo į Lietuvą privežta iš Rusijos. Reikia spėti, kad dalis lietuvių komunistų, pamatę okupanto žiaurumus Lietuvoje, iš partijos pasitraukė, kitaip jų prieauglis turėtų būti žymiai didesnis negu 53.

Toliau paduodami tokie komunistų skaičiai: 1945 m. — 3,526, 1952 — 34,732, 1962 — 54,324, 1967 — 99,379, 1975 — 140,219.

Komunistai pagal jų išsilavinimą: 1967 m. su aukštuoju mokslu — 15, 527 (daktaro laipsnio 23, mokslinio kandidato — 546, nebaigtu aukštuoju mokslu — 3,705, viduriniu mokslu — 27,366). 1971 m. su aukštuoju mokslu 22,254 (daktaro laipsnio — 77, mokslinio kandidato 1,011), su nebaigtu aukštuoju mokslu — 4,476 ir su viduriniu mokslu — 37,734. 1975 m. su aukštuoju mokslu — 30,218 (daktaro laipsnio — 110, mokslinio kandidato 1,572), su nebaigtu aukštuoju mokslu — 5,072, su viduriniu — 47,885.

Šiuose komunistų partijos narių išsilavinimo duomenyse yra vienas gana būdingas dalykas. Vidurinis mokslas įsėinamas per 11 metų. Partijoje buvo narių, bent iš seniau, nei pradžios mokyklos nebaigusiu; apie juos ir vidurinio mokslo nebaigusius partijos narius čia nieko nera-

Dabar Amerikon atvažiuosieji vaikai turi eiti į mokyklą ir pramokti anglų kalbą, bet 1939 metais atvažiuosieji vaikai turėjo eiti į darbą. Pažiūrėkite matome jauną mergaitę, renkančią pupas Oregon valstijoje, Marion apskrityje.

šoma. Atseit, jų partijoje nebėra. Ką tai reiškia? Reikia manyti, kad naujoji partinė klasė yra tik šviesuolių organizacija, o liaudies į partiją arba pati nebina, arba visai neprimama. Tik liaudies vardu vis kalbama.

(E)

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems klientams, draugams
ir pažistamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEVIČIUS, Sav.

Telef.: Virginia 7-1250

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI

AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD

Oak Lawn, Illinois 60455

Tel.: 598-9661

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems
taupytojams ir geros valios lietuviams

**ST. ANTHONY SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION**

VALDYBA IR DIREKTORIAI

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Telefonai Priemiesiams 656-6330, Miestui: 242-4395

Joseph F. Gribauskas
Exec. Secretary

VELTUI

iš UNIVERSAL graži 72x90 CANNON
THERMAL antklodė jums dovana, jei
įnešite dabar \$500 ir daugiau į jūsų esančią
taupymo sąskaitą!

• MLYNA • ŽALIA • GELTONA

Jūsų santaupos atneša daugiausia pelno pas UNIVERSAL

7¹/₂
4 year Certificates of Deposit
MINIMUM AMOUNT \$5,000

7³/₄
6 year Certificates of Deposit
MINIMUM AMOUNT \$5,000

6³/₄
2 1/2 year Certificates of Deposit
MINIMUM AMOUNT \$5,000

6¹/₂
1 year Certificates of Deposit
MINIMUM AMOUNT \$2,500

5¹/₄
INVESTMENT
PASSBOOK
ACCOUNT

**Universal
SAVINGS**
1800 S. HALSTED

UNIVERSAL SAVINGS
has been paying the
HIGHEST DIVIDENDS
consistent with SAFE-
TY and SOUND MAN-
AGEMENT for over 52
years.

Located just south of the Chicago Circle Campus

All accounts are in-
sured up to \$40,000
by the FEDERAL SAV-
INGS AND LOAN IN-
SURANCE CORPOR-
ATION.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Bando nupūsti nemalonus faktus

Praeitais metais Naujienos, pasiremdamos Maskvoje dirbančių ir rusiškai pramokusių Chicago Tribune korespondento James O. Jacksono pranešimu apie blogą derlių ir sovietų valdžios susirūpinimą maistu, parašė įžanginį, kuriame duonos, mėsos ir riebalų klausimas buvo nagrinėjamas. Bė reporterio Jacksono pranešimo, Naujienos naudojosi ir kitomis informacijomis apie praeitais metais buvusią maisto padėtį visoje Sovietų Sąjungoje.

Amerikos laikraščiams nereikėjo naudotis sovietiniais pranešimais, nes Amerikoje ir Kanadoje buvo sovietų pirklių, bandydami užpirti galimai daugiau javų, nes valdžiai jau buvo aišku, kad Sovietų Sąjungoje šiais metais truks duonos. Klausimas dar plačiau buvo nušviestas, kai paaiškėjo tikra Sovietų žemės ūkio buklė ir Maskva jau buvo užpirkusi didelius javų kiekius Amerikoje. Prezidentas Fordas, turėdamas galvoje didelio užpirkimo įtaką į javų kainas Amerikoje, uždraudė parduoti rusų užpirtus javus, kol klausimas nebus galutinai išaiškintas. Sklido gandai, kad sovietų karo vadovybė, sutraukusi karo jėgas Kinijos pasieniu, rengiasi karo veiksmams, tai reikėsi maitinti tūkstančius kareivių.

Prezidentas Fordas pasiuntė specialų atstovą į Maskvą, kad galėtų aptarti susidariusią sunkią padėtį ir paruoštų planą ateitį. Pradžioje sovietų pirklių buvo nepatenkinti, protestavo prieš prezidento Fordo nutarimą, bet vėliau, kai klausimą išaiškino, tai pasirašė penkerių metų susitarimą su JAV javams pirkti. Paaiškėjo, kad Sovietų Sąjungoje duonos ir pašarų stinga ne pirmi metai. Sovietų valdžios planuotojai taip viską suplanuoja, kad jie numatė duonos stoką ir ateinančiais penkeriais metais. Maskva tikėjosi reikalingą pataisyti, jeigu amerikiečiai būtų jiems pastatę trašų dirbtuves, bet kai šis reikalas buvo atidėtas, tai komunistai prisipažino, kad be trašų jiems truks javų ir ateinančiais penkeriais metais. JAV ir Sovietų Sąjunga pasirašė penkerių metų sutartį javams parduoti. Tai žino kiekvienas amerikietis, nes apie maisto stoką Rusijoje rašė veik visi Amerikos dienraščiai ir pranešimus padarė radijas ir televizija. Nau-

jienos plačiau informavo savo skaitytojus, nes jos turi tikslių žinių apie žemės ūkį Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Praėjus geram pusmečiui, Pr. Šklėrius, iš paverstos Lietuvos kojos neiškėlęs ir su užsienyje esančiomis informacijomis apie padėtį Sovietų Sąjungoje nesusipažinęs, parašė straipsnį "Ko nepasakys reakcingieji". Tas straipsnis jam buvo užsakytas. Jeigu Jukubka turėtų daugiau laiko ir būtų apdairėnis, tai jis pats būtų galėjęs komentarus padaryti prie Naujienose pasirodžiusių įžanginių, bet jis to nepadarė. Naujienas jis pasiuntė pavergton Lietuvon, ten klausimas buvo aptartas ir įpareigotas Pr. Šklėrius Naujienoms atsakyti. Savo tiradą prieš Naujienas Šklėrius šitaip pradeda: "Aną dieną Naujienų redaktorių ausys išgirdo, o plunksna parašė štai ką:

"Sovietų valdžia, norėdama išvengti didesnės maisto stokos, jau šiandien įsakinėja visiems krašto gyventojams taupyti duoną... Specialiai paruoštuose atsišaukimuose valdžia primena krašto gyventojams, kad duona yra pats didžiausias tėvynės turas. "Kad duona turas, gali nežinoti tik Naujienos, visi kiti žino be kokių ten išgalvotų valdžios įsakinėjimų. Pasidarytų tiesiog keista, jei Naujienos staiga pasidžiaugtų kokiais nors socialistinių kraštų laimėjimais, kurių, beje, apstu kiekvienoje visuomenės veiklos srityje". Vilnis, 1976 m. bal. 7 d., 2 psl.)

Visi kiti žino, bet Šklėrius nežino. Jis nežino todėl, kad yra pasamdytas nežinoti. Reporteris Jacksonas, pranešdamas apie susirūpinimą duona, citavo iš Sovietų Sąjungos Maskvos rajono laikraščio, skirto žemės ūkio darbininkams. Tais laikais tie patys laikraščiai aprašinėjo, kaip darbininkai, belenktyniaudami ir vienas kitą ragindami sparčiau dirbti, centralinės valdžios buvo išpėti branginti duoną, nes tai esąs pats brangiausias sovietinis turas. Rusijos žemės ūkio darbininkai savo pareigą atliko visu šimtu procentu, bet sovietų valdžios samdyti planuotojai nemokėjo taip visko suplanuoti, kad krašto gyventojams būtų pakankamai duonos. Jie nenumatė visų sąlygų, kurios kliudo komunistinei sistemai prisauginti pakankamai javų.

Tas pats Šklėrius savo straipsnį baigia šitokiais "įrodymais":

"Naujienų redaktoriai norėtų matyti, kaip tarybų Sąjungoje išpiaunami gyvuliai, kad paskui ilgai džiaugtųsi: va, kokie vyndieniai. Suėdę viską, o dabar pilvus džiauto. Tame straipsnyje jis akcentuoja paukščius ir kiaules. Kitaip gi galvoja Tarybų Sąjungos žmonės — per šį penkmetį vidutinė metinė mėsos gamyba būsimanti 1515.6 milijonų tonų (skerdienos) ribose. Taigi, šio produkto nemažės ir jo krautuvėse bus nemažiau, kaip ir šiuo metu. Kai anot Naujienų, del pašaro stokos "mėsinėse yra daugiau paukštienos ir kiaulienos", šiek tiek paskaičiuojai ir atrandi", kad, pavyzdžiui, pernai vidutiniškai vienam Tarybų Sąjungos gyventojui pagaminta apie 60 kilogramų mėsos (skerdienos), o juk yra ir prisoddybiniai ūkiai, kur irgi kriuksi kiaulės, kvakti antys, auginami kiti gyvuliai. Va, tau Jonai ir dūda! Faktų su ja nenupūsi! Tik Naujienų redaktoriai gali juos nupūsti nuo savo laikraščio puslapių." (Ten pat Naujienų redaktoriai nereikia iš savo puslapių nei vieno fakto nupūsti, nes jie visi tikri. Šklėrius savo

PENSININKAI SUBRUZDO

Lietuvių Pensininkų organizacijos narių susirinkimas buvo balandžio mėn. 7 d. Gage Parko Fieldhouse salėje. Susirinkimą sumaniai pravedė pirmininkas Juozas Skeivys, sekretoriavo Mykolas Pranevičius.

Vienos minutės susikaupimu ir prisiminimu buvo pagerbtas miręs narys Mikas Rėklaitis, jo giminėms ir artimiesiems išreikšta užuojauta. Chicago miesto atstovas G. Moor pranešė, kad visi pensininkai sveikatos, transportacijos, maisto kortelių, pigių pietų, maisto pristatymų ir namų, valstų gavimo papigintomis kainomis ir kitais pensininkams liečiančiais reikalais visomet kreiptųsi į Mayor's office for senior citizens adresu 2353 West 63 St. Telefonas 744-5800 nuo 9 val. iki 5 val. po pietų.

Tuo pačiu reikalu kalbėjo V. Morkūnas, P. Galinauskas ir kt. vieni kitus papildydami. Vice-pirm. V. Velža pranešė, kad valdyba parašė peticijas senatariams ir kongresmanams, prašančias, kad pensininkams būtų leista daugiau užsidirbti neprarandant dalies pensijos ir kitų lengvatų reikalais.

Pirm. J. Skeivys, ragino visus pirkti bilietus į pensininkų banketą, kuris bus balandžio mėn. 23 d. Vyčių miestelyje. Bilietai gaunami pas Juozą Blažį, 2437 West 69 St. (įėjimas iš šono), tel. 434-3419. Minėtu adresu atiduoti ir fantus laimėjimams.

Pleškys ragino visus dalyvauti Lietuvių komiteto rengiamam Jungtinių Amerikos Valstybių 200 metų nepriklausomybės minėjime, kuris bus balandžio mėn. 25 d. McCormick Arie Crown Theatre.

Naujai prisirašę nariai, Zelta Simas, Zebienė Elena, Talat Kelpša Tadas, Petrelis Jonas, Ernestas Marijona, Morkūnas Vaitiekus, Barkauskas Ciprijonas, Kleinas Marta, Pranevičius Mykolas, Strumskys Motiejus, Strumskienė Petronėlė, Širmulienė Veronika ir Kačinskas Vincas. Nauji nariai, pirm. pristatyti, susirinkimo su džiaugsmu priimt. Baigėme buvo pensininkų pasisakymai, nusiskundimai dėl vis didėjančių kriminal-

duda atpūtė naują faktą; visoje Rusijoje gyventojai dieną negauna nei dviejų uncijų mėsos, kurios neužtenka nei plonam senčiui.

O duonos klausimas bus daug aiškesnis, kai Šklėrius paskaitys partijos konferencijai pasakytą Brežnevo kalbą apie žemės ūkį ir parašys, kuriais sumetimais sovietų žemės ūkio ministeris Polianskis buvo išmestas iš kabineto, išspirtas iš politinio biuro ir aplūpinėtas nuo visų komunistų partijos vado privilegijų.

I VISUS CHICAGOS IR APYLINKIŲ LIETUVIUS

Š. m. balandžio 25 dieną, Chicagoje, McCormick salėje, rengiamas JAV nepriklausomybės 200 metų sukakties minėjimas. Jį rengia 27-ųjų lietuvių organizacijų iniciatyva sudarytas komitetas, kuris per mūsų spaudą jau yra kvietęs ir dabar kviečia ir jį įsijungti dar ir kitas jame nedalyvaujančias organizacijas, draugijas, klubus, kultūrines įstaigas ir kitus vienetus, taip pat laikraščių redakcijas ar leidėjus, kad nepasiklytų nei vieno šio komiteto ir pačiame minėjime nedalyvaujant. Kviečiami dalyvauti minėjime ir visi organizacijos nepriklausantieji lietuviai.

Minėjimą yra pakviesti ir kitų tautybių amerikiečiai. Jame dalyvaus ir Chicago's Mayor Richard Daley. Jis sutiko būti minėjimo garbės pirmininku. Taip pat dalyvaus visa eilė kitų žymių amerikiečių, jų tarpe ir aukštų šio krašto valdžios žmonių.

Rengimo komitetas deda visas pastangas, kad būtų paruošta gera minėjimo programa, kad didžiulė McCormick salė pripildytų Chicago's ir jos apylinkių visuomenę, kad masės lietuvių atvyktų su savo svečiais amerikiečiais, kad minėjimo dieną būtų užmiršti dabartiniai mūsų tarpusavio nesutarimai, kad tą dieną visi gyventume vienybėje ir lietuviško solidarumo dvasioje, kuri stiprintų mus ir tolesniuose mūsų bendruose darbuose, kad, pagaliau, visi mes ramia sažine galėtume skaityti mūsų įpareigojančius Lietuvių Chartos žodžius, jog visi esame tarp savęs broliai, tos pačios Tautos vaikai, kad mūsų tautinis solidarumas yra aukščiausia mūsų tautinė dorybė.

Tad ir būkime tokie, švęsdami šią didelę Amerikos ir kartu mūsų šventę.

Atsiminkime, kad mūsų menkas joje dalyvavimas gali mus taip sukompromituoti amerikiečių akyse, kad po to nedrįstume jiems pasirodyti ir prašyti jų pagalbos mūsų bendrųjų tikslų vykdyme, ypač Lietuvos laisvinime.

LIETUVI, žinok, kad čia statomas didžiausias rizikon tavo vardas ir tavo Tautos interesai!

Todėl visi, kaip vienas, dalyvaukime JAV nepriklausomybės 200 metų minėjime, 1976 m. balandžio 25 dieną, 2 val. McCormick salėje, East 23 Street ir Lake Front.

MINEJIMUI RENGTI KOMITETAS

Pasalūnas apšaudė traukinį

Chicago, Lake Bluff policija šeštadienį grįžo toliau tirti vietas, kur penktadienį iš pasalū buvo apšaudytas Chicago-North Western keleivinis traukinys, o Illinois investigatoriai tyrė sužeidus kulkas, kurias buvo sužeista viena keleivė.

Valstybinė kriminalinė laboratorija Highland Parke jau gavo fragmentus keleivės Mrs. Margaret Harris, 62, galvą sužeidusios kulkos. Ji buvo sužeista, kai traukinys važiuojant 50 ar 60 mylių greičiu per valandą tankiais krūmais apaugusiu tarpu prie Shoreacres Country klubo pasigirdo trys šūviai. Vieną kulką patalė Mrs. Harris pavaršė, o kitą kulką padarė įlenkimus dvonė vagono, kuriame ji važiuojo.

Stasys Patlaba

Geležinkelio linijos pareigūnai buvo susirūpinę, kad nesumažėtų traukinių važinėjimo, bet afrodo kad publika, kurios kiekiai sekančiuose traukiniuose se nesumažėjo, nesidūda tero rizuojama kokiam išprotejujam piktadariui, kurio policija atsidedusi ieško.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

RASO DAN KURAITIS

Pavasaris eina Karpatų kalnais

Visi trokšta laisvės

Leninas su Trockiu turėjo labai didelių planų Europai valdyti, bet jiems nepasisekė. Vengrijoje buvo sukilimas, bet Vengrija buvo labiausia atsilikusi Austro-Vengrijos imperijos dalis. Vengrijoje maistavo ūkininkai, kuriems kiekvieną dieną buvo vis sunkiau gyventi. Bavarija taip pat buvo atsilikusi. Kitos Vokietijos provincijos daug geriau stovėjo, pramonė buvo pirmyn pažengusi, bet Bavarijoje veik nieko nebuvo. Kaip vengrai, taip ir bavarai prakišo.

REVOLIUCIJOS PROBLEMAS

Kaip Leninas, taip Tuchačevskis buvo tikri, kad vienam pavyks pasiekti Bavariją, o vėliau kiti sovietų daliniai pasieks Vengriją. Nepasisekė todėl, kad pačių komunistų vadų tarpe nebuvo vieningos nuomonės apie ką kuriuos pagrindinius klausimus. Man, jeigu kas apie juos būtų pasakojęs Chicagoje, Vilniuje ar Maskvoje, tai būčiau netikėjęs Gal būčiau neturėjęs laiko išklausti, bet Budapešte man teko patirti keletą tokių dalykų, apie kuriuos norėčiau pasidalyti mintimis su skaitytojais.

Reikia pripažinti, kad Budapeštas yra gražus miestas. Dabar kada mieste yra didokas skaičius komunistinių milijonierių, tai reikia pripažinti, kad jame yra tvarka, švara ir gera priežiūra. Be priežiūros negali būti švaros.

Viename Budapešto parke, visai netoli nuo centro, yra vadinama Didvyrių aikštė. Vengriškai ta aikštė vadinasi Hosok tere. Tęcia paprasčiau, kad man tos aikštės vardą užrašytų ir vėliau galėčiau vardą palyginti su lietuviškais vardais. Kaip matote, veng-

riški žodžiai nieko bendro neturi su lietuviškais žodžiais.

Toje aikštėje yra didelis tūkstanties metų paminklas. Madjarai 896-tais mūsų amžiaus metais nukariavo tuometinius Vengrijos gyventojus ir primetė jiems savo kalbą ir savo papročius. Koki ten gyventojai buvo — jokių dokumentų nėra. Kažkur užrašyta, kad jie kalbėjo ta pačia kalba, kuria kalbėjo šiaurės Italijos gyventojai dar prieš Romo imperijos laikus.

Budos miestą ir Obuda apylinkę pavėgė Madjarų karaliaus Arpado vadovaujami kariai. Pirmiausia atvyko raiteliai iš Pietų ir pavėgė visą kraštą, o vėliau Budos srityn buvo atvežtos karių šeimos, apgyvendintos dabartinėje Vengrijoje. Kai kurie Arpado kariai ir bajorai savo žmonių ir šeimų neatsivežė į Budos sritį, tai tie vedė vietas gyventojų moteris ir kūrė šeimas.

Praeito šimtmečio antroje pusėje, kai suėjo tūkstantis metų nuo vengrų išgalėjimo, buvo pastatytas šitas paminklas. Jis labai didelis, ten supilta nepaprastai daug geležies, spižiaus ir bronzos. Viršuje joja pats karalius Arpadas, o vėliau eina kelias į viršų, kuriame yra išbarstytos kitų didvyrių statulos.

Ten stovi šv. Stepono statula. Jis skaitosi Vengrijos valstybės pagrindinis organizatorius. Pirmą žmogų gyveno be valstybės, tvarkėsi papročiais. Tikiai karalius Steponas reikalus aptvarkė, papročiams davė įstatymų formą ir paskelbė visam krašui. Vengrija nuo tų laikų tapo Steponų žeme. Didysis Lietuvos kunigaikštis taip pat vadinas Steponas. Jo pavardė buvo Batoras, bet vardas atėjo nuo pirmo Vengrijos karaliaus ir šventojo. Senovėje karaliumis buvo lengva tapti šventaisiais, bet reikalus pasikeitė praėjo šimtmečio gale. Dabar labai atidžiai tyrinėja visą kiekvieno šventojo gyvenimą, bet tais laikais užteko būti

karalium, kad būtų lengviau tapti šventuoju. Aišku, turėjo būti geras karalius.

Kiek aukščiau prie Tūkstanties metų paminklo stovi vengro Ludislavo paminklas. Iš to ir pas mus yra Ladas ir Vladas. Vladas tai iš slavisko, o Ladas — iš vengriško, o gal iš seno lietuviško. Kitas paminklas stovi Colomanu, dar vienas Belai. Visi jie buvo Vengrijos karaliai. Stovi paminklas Janošui Hunjadui, kuris kovojo prieš turkus, kai šie buvo pavėgė visą kraštą. Yra paminklai Gaborui, Istanui, Rakošui, Kosuthui ir kitiems vengrų tautos didvyriams, kovojusiems už savo krašto laisvę.

Netoli šio paminklo yra Dailiojo meno muziejus, Meno Galerija ir visa eilė kitų meno centrų. Iš visų vengrų menininkų man geriausiai patiko Sandor Mikus, Vengrai rašo Mikus, bet ištaria Mikas. Pradžioje man atrodė, kad čia gali būti ir lietuvių Miko darbai, bet prižiūrėtojai man tvirtino, jog tai yra tikro vengro pavardė ir darbas.

NAUDINGAS AIŠKINTOJAS

Prie vengrų karalių paminklo sutikau vieną labai simpatišką senuką, pasirūšimame maišelyje besinešiojantį kelis skudurus ir kažkokio tepalo. Jis prieina prie paminklo bronzinės dalies ir ją paaukėja. Jeigu neįsveistų, tai tie paminklai taip gražiai neatrodytų. Jam, aišku, reikia mokėti. Jeigu miestas, valstybė arba muziejus negali mokėti tarnautojams švarai palaikyti, tai nieko negali laukti iš to muziejaus. Jame nebus tvarkos ir nebus švaros.

— Esi amerikietis, pirmą kartą matau šiuos paminklus, ar galėtum man pasakyti, ką jie reiškia? — paklausiau Istvano. Jis man sakė savo pavardę, bet dabar berašant man ji praspuko iš atminties.

— Mielu noru tai padarysiu, — pasakė senukas.

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJ, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais ir šeštadieniais susitarimu.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBE AKIJ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9867

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarimu.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLIS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Seštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

SKAITYK PATS IR PARACINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

KAM DRUMSTI?

Š. m. balandžio 6 d. "Draugo" 82 nr. Jonas Jokubka, rašydamas "Laiskai Draugui" skiltyje ir norėjo man pristesti netikslumus mano korespondencijoje, paskelbtoje Naujienose kovo 3 dieną, bet deja, mokytojas Jonas Jokubka savo lais-ke nieko konkretaus nepasa-ko patikslinimui mano pasakytų faktų.

Tegu aš ir ne labai tiksliai paminėjau šv. Antano parapijos mokyklos mokinių skai-čiaus, bet kitus mano teigimus mok. J. J. del nesuprantamo tikslo, ne tik, kad mano žinių nepatikslo, bet suvėlė, nukrypo nuo temos ir dar pridėjo melagingų tvirtinimų.

Aš parašiau, kad šiais metais, pirmą kartą per 17 metų, nuo įsikūrimo liuanistinės mokyklos buvo menkiausiai pa-minėta Vasario 16 sukaštis. Ta-minėjimą vykdė mokytojas pa-mokos laiku, (abejoju ar vi-sos)...

Mokytojas Jokubka to neu-gindija, bet dar pridėda: — kad istorijos mokytojai, (o kiek jų yra — nepasako) savo pamo-kose aiškino mokiniams dienos prasmę. Tad kitiems mokyto-jams nebuvo reikalo tą patį kartoti — (!)...

Mokytojai Jokubka! Pamo-kų kartojimas nėra nieko blogo, juk mes "Tėve mūsų" dažnas kartojame kiekvieną die-ną, tai kodėl lietuvini nepakar-toti apie Vasario 16-tą ir tin-kamai pagerbti?

Tamsta skundiesi, kad skir-tingo amžiaus mokiniams rei-kia skirtingai pasiruošti, o tų mokinių net 30! gal dar ir ži-nias pasisemti iš komunistų redaguotos, Vincento Liulevi-čiaus pasirašytos, kun. A. Juš-kos įvertintos ir frontininkų LB išleistos "Lietuvių tautos ir valstybės istorija" šaltinių, tai ištikrųjų užjaudinti Jus, nes ten nieko nesako apie Vasario 16-tą.

Kas liečia šv. Antano para-pijos mokyklos ir Cicero litua-nistinės mokyklos, tai jos ne-turį nieko bendro, nes taip ir pasisako kun. A. Juška (žūr. Draugas nr. 256, lapkr. 1 — 1975 m.) Ten rašo: — Cicero veiklia dvi liuanistinės mokyklos — pradinė ir aukštes-nioji, skirtingos nuo šv. Anta-no parapinės mokyklos. —

O tamsta suvėli jas sakys-da-mas: — Tad minėjimas su jais buvo atliktas kartu su parapine mokykla. Jie ir programoj dalyvavo. — Tad jeigu parapinė mokyklos mokiniai dar lanko ir liuanistinę mokyklą ir jie parapinės mokyklos var-du ruošia paminėjimui progra-mą, tai dar nereikia, kad li-tuanistinė mokykla dalyvauja

paminėjimo programoje ir tai patvirtina to paminėjimo pro-gramos lapelis. Jame nesako apie liuanistinės mokyklos mokinių dalyvavimą.

Tai kam girtis svetimu triū-su? Dar priedui, mok. Jokubka tvirtina, kad liuanistinės mo-kyklos mokiniai dalyvavo Va-sario 16 minėjimuose, kaip Al-tos vasario 8 d. ir LB vasario 22 d. Taip, jei ir dalyvavo 3 ar 5 mokyklinio amžiaus vaikai tuose paminėjimuose, tai tik dėka jų tėvėlių pastangų, bet ne liuanistinių mokyklų rū-pesčių.

Taip pat savo laiške mok. Jokubka tvirtina, kad santy-kiavimas su tėvais ir tėvų komitetu buvo ir yra geri. Jei bu-vo tokie geri, tai kodėl tėvų komiteto pirmininkas Juozas Arštikys "atleido" iš mokyto-jos pareigų p. Antaniną Repšienę? Ir kai tas reikalas pa-siekė spaudą, tai ir "atleidi-mas" neišdegė. Mok. Jokubka savo laiške užsimena apie mo-kyklos balių, bet nutyli, kad to baliio programoje "antro kai mo" "artistai" išdėgė Tautos Himną, lygiai tuo reikalu nu-tyli ir tėvų komitetas. Atrodo, kad išdėgimas tautinių Simbo-lių yra "numatyta", gal net ir "programoje". Jokubka pasisa-kė kad kun. A. Juška tik ap-gailėstavo, kad ne visi moki-niai dalyvavo vėliavos pakėli-mo. Jei kokie vaikai ir dalyva-vo prie vėliavos pakėlimo, tai tik tėvų dėka, kurie pasirūpi-no tuo reikalu, bet liuanistinės mokyklos vaikai, buvo išpėti paties mokyklos direktoriaus, kuris pasakė tos mokyklos mo-kiniams, kad jeigu kas nori dalyvauti prie vėliavos pakė-limo, tai gali eiti, bet jei kas nenori, — tai nėra jokia parei-ga...

Tad nežinau, ką gi kun. Juš-ka gali apgalvėstauti. Pabaigai, mok. Jonas Jokub-ka po padarytų priekaištų sa-ko:... nes tai bendras reika-las — išmokyti vaikus liuanis-tikos dalykų. Tam pasisaky-mui visi padorūs liuanivai pri-tars. Bet pirma turime apsa-rinti liuanistinės mokyklos nuo bolševikinių vadovėlių ir nuo bolševikams tarnaujan-čių klaidų, tik tada nereik-es drumsti.

Stasys Mikusis

Maisto kainos neturėtų kilti

Washington, D. C. — Eko-nomistai apskaičiuoja, kad šiais metais maisto kainos ne-turėtų kilti. Nepaprastai geras oras pietų valstybėse prana-

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro žiupantį sniegą liepia uždymui iškelti mazutį deimanių spindintį žiedą, apakso medžių sakus žirgais, kaip konteineris ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garų ste-bukius. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaiduose svajoja juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėimes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidimų.
1. A. Augustaitis — vaicūniene, IZAIGZDETOS NAKTYS. Uždėto tu naito, 120 psl. Kaina \$1.00.
 2. Jurgis Baltušaitis, ZEMES PAKOPOS. Eilėjuos, pjesmes, poezijos kilsenno formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
 3. Butkys Juze, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
 4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilų rinkinys, 108 psl. Kaina \$3.00.
 5. Kleopas Jurgellonis, GLUDI — LIUDI. Lyrikos eiles, 100 psl. \$2.00.
 6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėrašciai, 80 psl. \$2.00.
 7. Nades Kastenis, TRIJU ROZIU SVENTE. Eilėjuos, pjesekojimas apie šventąsias lietuvaites senoves laikais su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
 8. Nades Kastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Antano Baranauko. "Anyksciu Sileis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
 9. Butkys Juze, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 80 psl. \$1.00.
 10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
 11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
 12. Petras Sagatas, SAULELEIDZIO SPINDULIUOSE. Eilėjuos, kūrinių dal, 92 psl. \$1.00.
 13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėrašciai, 112 psl. \$1.00.
 14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
 15. Elena Tumisonė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėrašciai, 80 psl. \$2.50.
 16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinkinys, 180 psl. \$3.00.
 17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIU DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
 18. Adomas Juras, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
- Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti pašto, pridėdami čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

GELININKAS

Linksmumo arba liudėsio valandom (PUTRAMENTAS)
gražiausias gėles ir vainikai antka-pių papuošimui ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

šauja geras pašarus ir daržo-ves. Jeigu bus geras derlius, tai kenuotojai nedrįs kelti kai-nų vaisiams ir daržovėms.

Transportas lėktuvais nebus brangesnis, nes yra paruošti dang lėktuvų, galinčių pervež-ti šviežius vaisius ir daržoves. Gali pakilti sunkvežimių važ-na, bet neturėtų kelti maisto kainų. Jautienos ir vištienos kainos pasiliks tos pačios. Pie-nas ir kiaušiniai neturėtų bran-gti, o kiaušienai gali dar atpig-ti. Atrodo, kad šiais metais bus nepaprastai geras citrininių vaisių derlius, todėl galima laukti pigesnių sunkų ir pačių vaisių.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkiu visiems savo kostumeriams ir draugams

GRANT FUEL CO.

ADAM BERNADISIUS, Sav.

1546 South 49th Ct. Cicero, Ill. 60650
Phone OL 2-9311

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

PARDUODAM IR TAIOM

Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS

3240 So. Halsted St. Calumet 5-7252

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-vių gerbuvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia sumėnėtos knygos galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūnt Lietuva, bėgima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-lose Vokietijoje. 273 psl. Kietas drobės viršelias kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Iševio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje beisi-kuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-struota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu-vą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONE Į ANAPUS GELEŽINES UŽDANGAS. Au-toriaus pastabuma neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemašitis, LIETUVIŲ ETNINIO SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 108 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemašitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant pašto la-pridėdami čekį ar pinigų perdai.

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

GRADINSKAS

1976 METU
TELEVIZIJA
TIK \$89.95
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treči. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIAENAI DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Aš pritraukiau juos žmoniškais virvėmis, meilės ryšiais." — Oze. 11:4

Meilė yra pagrindinis Biblijos tonas. Joje taip pat randasi perspėjimai ir pažadai, pareiškimai ir apreiškimai teisingumo ir gailėstingumo. Jeigu Dievo charakteryje nebūtų gailėstingumo ir meilės jo teisingumo suminkštini-mui, tai būtų nelaimingi beveik visi jo pavaldiniai. Dievo išmintis, teisingu-mas, meilė ir galybė visada veikia tvarkingai ir sutartinai. Todėl visi, ku-ris pažįsta Dievą, noromis myli ir gerbia jį. Didysis mūsų Mokytojas yra pasakęs: "Niekas negali ateiti pas mane, jeigu jo nepatrauks Tėvas, kuris mane atsiuntė". Ir vėl: "Kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus patraukiu prie savęs." (Jono 6:44; 12:32) Visų patraukimas prie Jėzaus įvyks jam karaliau-jant Tūkstantmečiame amžiuje.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis? Ir ką klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 64th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAKINOMI VISTA

REpublic 7-5808

REpublic 7-3891

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFAYETTE 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

— Prof. dr. Stasys Goštautas
atstovauja Bostono ir apylin-
kės lietuviams Pabaltiečių drau-
gijoje.

- Lietuvių Savaitė Massachusets gubernaturoj balandžio 26-30 d. sulaukė Bostono lietuvių dėmesio, pritarimo ir paramos. Komiteto išdėminkas yra A. Andriulionis. Gegužės 1 d. 7 val. vak. So. Bostono Piliečių klube Brocktono Lietuvių parapijos choras ruošia koncertą.

'NAUJIENOS' KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGA: IR NIEKILIS

CHERRY MEAT PACKERS, Inc.
4750 So. California Ave., Chicago, IL 60632
Tel.: YA 7-1200

MARIA NOREIKIENĒ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

ADRESAS

Už tokio turinio laiško atpausdinimą "Pasaulio lietuvių" bevardė redakcija galėtų laukti iš Maskvos padėkos, nes ir ji padeda Vatikaną šmeižti. Gėda LB, kuri parodė šiuo laišku savo nesugebėjimą orientuotis. Katalikai turėtų pakelti stiprų balsą ir pareikšti Pasaulio LB Valdybai griežtą protestą.

A. Svitonis

1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608

Daugelio organizacijų—kuo
ir įvairių profesijų žmonė-
jų jau prisituntę sveikinim-
ais, skelbimus, bet dar dau-
lėtume jų talpinti. Tode-
liečiame ne tik narius, be-
suaugusių lietuvių prisidėti prie ši-
orinio leidinio išleidimo.
Komisiją knygai išleisti su-
ro šie nariai:
K. Macke-Mačiukas, S. Molis-
Vilkis, J. Kapočinskas, J.
Kaminskas, A. Vether

- Dail. A. Petrikonio tapy
s darbu paroda atdara 7 die
s savaiteje nuo 10 ryto iki
val. vakaro, o pirmadieniai
ketvirtadieniai nuo 10 ryto
9 val. vak. Marquette Men
alerijoje, 3215 W. 63rd St.
je Kedzie Ave. Tel. 436-2112
si kviečiami atsilankyti. (pr.)

stras atliks kompoz. Vlad
kubēno kūrinis- JAV Bicer
nial minējime, kuris ivyk
m. balāndžio 25 d. 2 val. p
etų Arie-Crown teatre Mo
ormick place. Bilietai parda
nėjami Brazdžionio krautu
je, 2646. W. 71 st Bilietų kai
s 4, 3 ir 2 dol. (Pr.

Our trees and forests provide your family with many happy hours of recreation. That's why it's important to protect them from forest fires by following Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

prevent forest fires

10

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

51 W. 63rd St. Tel. 436-7878 9 kambarių kaip naujas ranc

RADIO SEIMOS VALANDOS
Isos programas iš WOPA,
1490 A. M.

1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir
sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
rvto.

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

T E R R A
 Prangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
 4369 ARCHER AVE. CHICAGO
 Tel. 254-5551

137 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

135-TA IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

**idžiausias kailių
asirinkimas**

Chicagoje
**NORMANA
BIJŠTEIN**

(istaigos) ir
 677-8489
 (buto)

5 North Wabash Avenue
1st Floor Chicago, Ill. 60601

— Naujienas galima užsisi-
ti telefonu, skambinant ad-
ministracijai darbo valandomis.

4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-34

Tikslus ir galimų skaitytojų
 esus.
 (Pr).

Tikslus \$70 pusmečiui automobilio
 Liability apdraudimas pensininkams.
 Kreiptis:
A. LAURAITIS

A. TVERAS
AIKRODZIAI IR BRANGENYBOS

REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI

Tele: REpublic 7-1541

HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS

